

VEŘEJNÁ EKONOMIKA

EKONOMIKA BLOKU ODVĚTVÍ ROZVOJE ČLOVĚKA EKONOMIKA JUSTICE

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost

Název projektu: Inovace magisterského studijního programu Fakulty ekonomiky a managementu

Registrační číslo projektu: CZ.1.07/2.2.00/28.0326

Ekonomika bloku odvětví rozvoje člověka

Ekonomika justice

Obsah přednášky

- ÚVOD
- ZÁKLADNÍ POJMY
- STRUKTURA A ŘÍZENÍ ODVĚTVÍ JUSTICE (**SOUDY** A VĚZEŇSTVÍ)
- ROZPOČTOVÁNÍ A FINANCOVÁNÍ ODVĚTVÍ JUSTICE (**SOUDY** A VĚZEŇSTVÍ)
- ZDROJE FINANCOVÁNÍ V SOUDNICTVÍ
- EKONOMICKÉ ASPEKTY JUSTICE (ZAJIŠTOVÁNÍ SPRAVEDLNOSTI)
- ZÁVĚR

EKONOMIKA BLOKU ODVĚTVÍ ROZVOJE ČLOVĚKA EKONOMIKA JUSTICE

ÚVOD

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Ekonomika bloku odvětví rozvoje člověka

Ekonomika justice

Úvod

Cílem tohoto tématu je popis řízení a ekonomiky těch odvětví národního hospodářství, které uspokojují společenské potřeby a vytváří základní předpoklady pro fungování společnosti a národního hospodářství samotného.

- Nízká míra ochrany státu před externími i interními riziky působící na jeho celkovou stabilitu, ať už právní či ekonomickou a díky tomu může dojít ke snížení míry investic nebo k neuskutečnitelnosti ekonomických aktivit.
- Z tohoto důvodu mají tato odvětví velmi důležité postavení. Jedná se o bezpečnost (obrana, policie) a justici.

Ekonomika bloku odvětví rozvoje člověka

Ekonomika justice

Úvod

Jako **dílčí cíle** můžeme stanovit:

- objasnění poslání, cílů a funkcí odvětví **justice a soudů** jako aktivního poskytovatele spravedlnosti;
- seznámí se specifiky řízení, rozpočtování a financování tohoto odvětví;
- popis základních příčin tendencí tohoto odvětví k neefektivnosti.

EKONOMIKA BLOKU ODVĚTVÍ ROZVOJE ČLOVĚKA
EKONOMIKA JUSTICE

ZÁKLADNÍ POJMY

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Ekonomika bloku odvětví rozvoje člověka

Ekonomika justice

Základní pojmy

- Justice
- Druhy soudnictví
- Úloha a postavení soudů
- Pravomoci soudů
- Příslušnost soudů (ekonomický aspekt)
- Soudce
- Opravné prostředky
- Transparentnost justice

EKONOMIKA BLOKU ODVĚTVÍ ROZVOJE ČLOVĚKA
EKONOMIKA JUSTICE

STRUKTURA A ŘÍZENÍ ODVĚTVÍ JUSTICE (SOUDY A VEŽENSTVÍ)

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Ekonomika bloku odvětví rozvoje člověka

Ekonomika justice

Struktura a řízení odvětví justice

Soudní soustava
Státní správa soudů
Vězeňství

Ekonomika bloku odvětví rozvoje člověka

Ekonomika justice

Struktura a řízení odvětví justice

Soudní soustava

- Ústavní soud
- Nejvyšší správní soud
- Obecné soudnictví
 - Nejvyšší soud
 - Vrchní soudy
 - Krajské soudy
 - Okresní soudy

Ekonomika bloku odvětví rozvoje člověka

Ekonomika justice

Struktura a řízení odvětví justice

Státní správa soudů

- Poslání a úkoly státní správy soudů
- Orgány státní správy soudů
 - ministerstvo spravedlnosti,
 - předseda a místopředseda odpovídající úrovně a druhu soudu.

EKONOMIKA BLOKU ODVĚTVÍ ROZVOJE ČLOVĚKA
EKONOMIKA JUSTICE

ROZPOČTOVÁNÍ A FINANCOVÁNÍ ODVĚTVÍ JUSTICE (SOUDY A VĚZEŇSTVÍ)

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Ekonomika bloku odvětví rozvoje člověka

Ekonomika justice

Rozpočtování a financování odvětví justice

Modely financování soudů

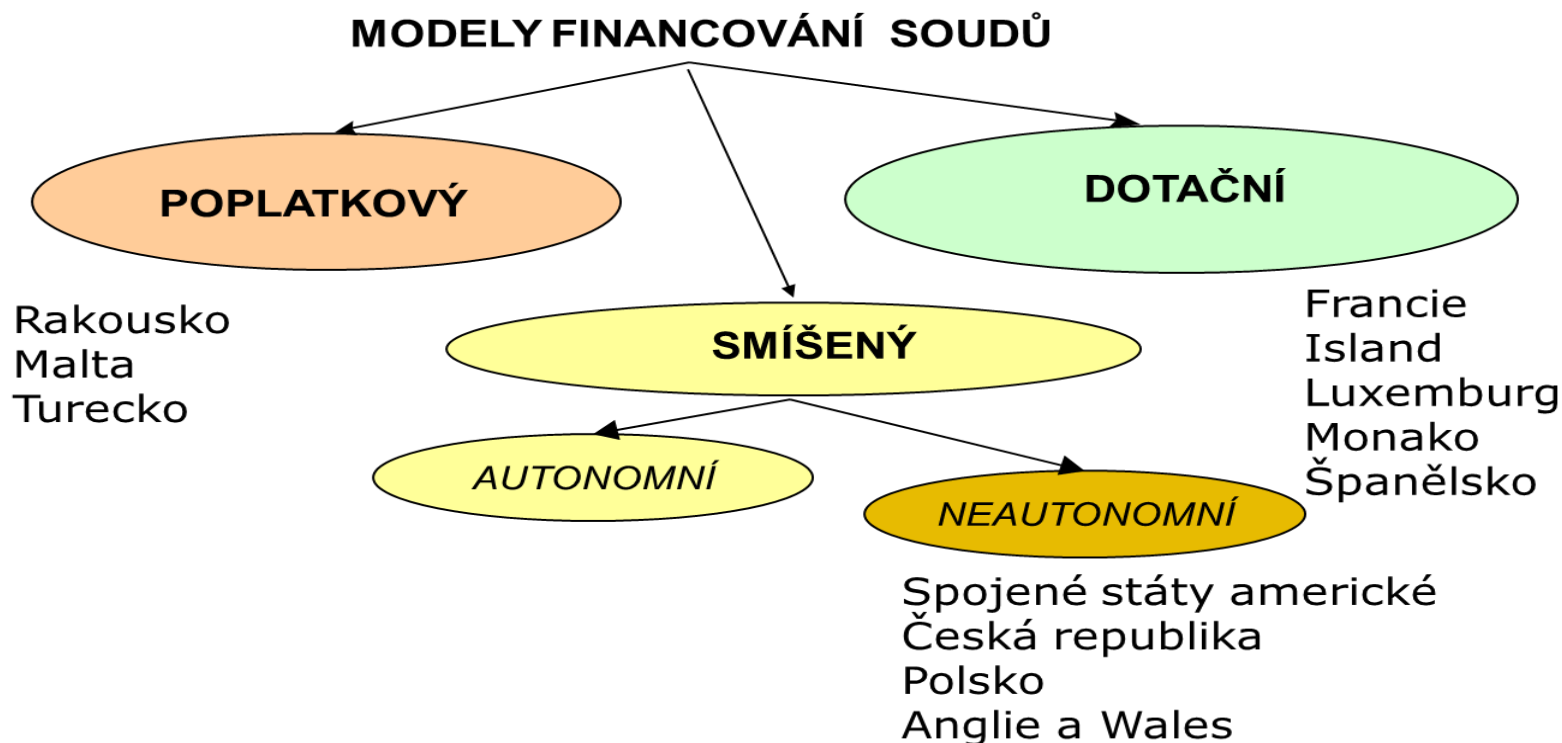
Modely rozpočtování soudů

Ekonomika bloku odvětví rozvoje člověka

Ekonomika justice

Rozpočtování a financování odvětví justice

Modely financování soudů

Zdroj: Vlastní

Ekonomika bloku odvětví rozvoje člověka

Ekonomika justice

Rozpočtování a financování odvětví justice

Modely financování soudů

Model financování	Klady	Zápory
Dotační model	Zaručená výše příjmu Garance ze strany státu Zdroje pochází od celé společnosti	Závislost na státu Možnost ovlivňování výše podpory ze strany státu
Poplatkový model	Zdroje pochází pouze od uživatelů (stran účastnících se soudního případu) Výkonový model financování – vazba na kvantitu a kvalitu	Dostatečnost zdrojů silně koreluje se stavem ekonomiky a společnosti
Smíšený model (neautonomní)	Zaručuje určitou míru stability příjmů (dotace) Zaručuje jistou míru autonomie příjmů (poplatky, soudní daně)	Do jisté míry silná závislost na zdrojích poskytovaných státem
	Redistribuce příjmů z poplatků (závisí na kritériích redistribuce mezi jednotlivé soudy, způsobu a osobě rozhodovatele o distribuci)	
Smíšený model (autonomní)	Zaručuje určitou míru stability příjmů Zaručuje jistou míru autonomie příjmů	Jistá míra vlivu na velikost finančních prostředků ze strany státu

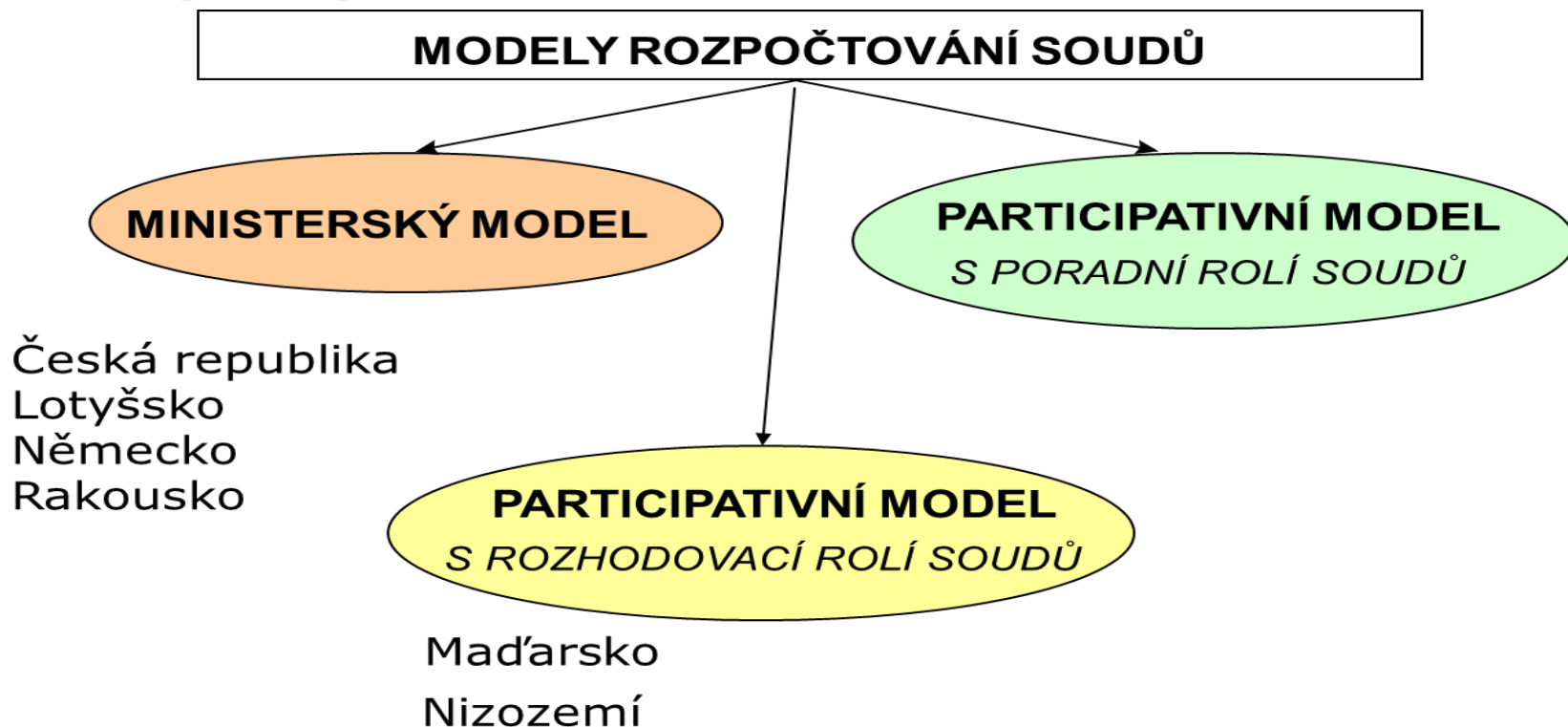
Zdroj: Vlastní

Ekonomika bloku odvětví rozvoje člověka

Ekonomika justice

Rozpočtování a financování odvětví justice

Modely rozpočtování soudů

Zdroj: Vlastní

EKONOMIKA BLOKU ODVĚTVÍ ROZVOJE ČLOVĚKA
EKONOMIKA JUSTICE

ZDROJE FINANCOVÁNÍ V SOUDNICTVÍ

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Ekonomika bloku odvětví rozvoje člověka

Ekonomika justice

Zdroje financování v soudnictví

Zdroje financování soudů

Zdroje financování soudů v ČR

Zdroje financování soudních procesů

Ekonomika bloku odvětví rozvoje člověka

Ekonomika justice

Zdroje financování v soudnictví

Zdroje financování soudů

- Rozpočtové zdroje financování soudů
 - Dotace z odpovídající úrovně státu
 - Svěřenecké fondy (USA)
- Mimorozpočtové zdroje financování soudů
 - Soudní poplatky a daně
 - Dotace od soukromých právnických osob (USA)
 - Speciální fondy
 - Nadace

Ekonomika bloku odvětví rozvoje člověka

Ekonomika justice

Zdroje financování v soudnictví

Zdroje financování soudů v ČR

- Rozpočtové zdroje financování soudů v ČR
 - Dotace ze státního rozpočtu
 - Dotace z strukturálních fondů EU
- Mimorozpočtové zdroje financování soudů v ČR
 - Soudní poplatky
 - Peněžité tresty
 - Pokuty
 - Výnosy z hospodářské činnosti (vězeňství)

Ekonomika bloku odvětví rozvoje člověka

Ekonomika justice

Zdroje financování v soudnictví

Zdroje financování soudních procesů

- Zdroje financování soudních procesů - fyzické osoby
 - Vlastní zdroje – peníze na účtu, úspory apod.
 - Klasický neúčelový spotřebitelský úvěr
 - Pojištění právní ochrany
 - Financováním soudního řízení třetí stranou

Ekonomika bloku odvětví rozvoje člověka

Ekonomika justice

Zdroje financování v soudnictví

Zdroje financování soudních procesů

- Zdroje financování soudní procesů - právnické osoby
 - vlastní zdroje – zisk, úspory,
 - krátkodobé formy provozního financování,
 - kontokorentní úvěr
 - revolvingový úvěr
 - financováním soudního řízení třetí stranou.

EKONOMIKA BLOKU ODVĚTVÍ ROZVOJE ČLOVĚKA
EKONOMIKA JUSTICE

EKONOMICKÉ ASPEKTY JUSTICE (ZAJIŠTOVÁNÍ SPRAVEDLNOSTI)

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Ekonomika bloku odvětví rozvoje člověka

Ekonomika justice

**Ekonomické aspekty justice (zajišťování
spravedlnosti)**

Přímé dopady činnosti justice

Nepřímé dopady činnosti justice

Ekonomika bloku odvětví rozvoje člověka

Ekonomika justice

**Ekonomické aspekty justice (zajišťování
spravedlnosti)**

Přímé dopady činnosti justice

- platy soudců, vyšších soudních úředníků a administrativy,
- běžný chod soudů a
- investice.

Ekonomika bloku odvětví rozvoje člověka

Ekonomika justice

**Ekonomické aspekty justice (zajišťování
spravedlnosti)**

Nepřímé dopady činnosti justice

Typologie nepřímých dopadů může být následující:

- dopady na jednotlivce, rodiny a jejich děti,
- dopady ovlivňující veřejnou bezpečnost a pořádek,
- dopady na obchod a podnikání.

EKONOMIKA BLOKU ODVĚTVÍ ROZVOJE ČLOVĚKA
EKONOMIKA JUSTICE

ZÁVĚR

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Ekonomika bloku odvětví rozvoje člověka

Ekonomika justice

Závěr

- **Justice** má zásadní vliv na bezproblémový chod společnosti, ale i národního hospodářství, proto je nezbytné zkoumat i ekonomickou stránku chodu a činnosti ministerstva spravedlnosti a všech jeho organizačních celků, soudů a systému vězenství.
- **Potenciální škody** vycházející ze špatné činnosti justice nebo dokonce její nečinnosti mohou být rozsáhlé.
- **Poznání příčin** a dynamiky vzniku těchto škod, významně může přispět k optimalizaci celého justičního systému.

EKONOMIKA BLOKU ODVĚTVÍ ROZVOJE ČLOVĚKA
EKONOMIKA JUSTICE

ZDROJE KE STUDIU

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Ekonomika bloku odvětví rozvoje člověka

Ekonomika justice

Zdroje ke studiu

- REKTOŘÍK, J. Ekonomika a řízení odvětví veřejného sektoru. Brno: MU Brno, 2007. 309 s. ISBN 978-80-86929-29-3. s. 101-107;
- REKTOŘÍK, J. Ekonomika a řízení odvětví veřejného sektoru (2002) str. 68-78,

Ekonomika bloku odvětví rozvoje člověka

Ekonomika justice

Zdroje ke studiu

- **Legislativa:**

- zákon č. 1/1993 Sb., Ústava ČR;
- zákon č. 182/1993 Sb., o ústavním soudu;
- zákon č. 240/1993 Sb., občanský soudní řád; zákon č. 335/1991 Sb., o soudech a soudcích; zákon č. 412/1991 Sb., o kárné odpovědnosti soudců;
- zákon č. 6/2002 o soudech a soudcích; Zákon č. 314/2008 Sb., kterým se mění zákon č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů;
- zákon č. 121/2008 Sb., o vyšších soudních úřednících a vyšších úřednících státního zastupitelství, novely exekučního řádu (zákon č. 183/2009 Sb. a zákon č. 286/2009 Sb.).

Ekonomika bloku odvětví rozvoje člověka

Ekonomika justice

Zdroje ke studiu

- **Elektronické zdroje:**

- www.justice.cz;
- <http://jinepravo.blogspot.com>;
- <http://www.pmscr.cz/scripts/index.php>

DĚKUJI ZA POZORNOST

V PŘÍPADĚ DOTAZŮ MNE MŮŽETE KONTAKTOVAT NA

Ing. **Aleš OLEJNÍČEK**, Ph.D.

Katedra **EKONOMIE**

Skupina **EKONOMIKY OBRANY STÁTU**

Kancelář **K-65/100** (Bytovky)

Tel.: **+420973443153**

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ